

Gondolatok Pünkösöd táján

Május-június. Minden zsong. Csendesen ülök a hegyoldalban, bámulom a világot, amint elemi erővel tör a magasba, minden ízével, illatával, tarkaságával, hogy megörvendeztesse Pünkösöd ünnepén a Magasságot.

Ünnepe ez embernek, természetnek, hiszen a Bika havában minőségi változás zajlik égen és földön. A „tudatlanok” „tudást” szereznek.

A Mindenség Fénye helyzetbe hoz minden elevent fizikai-lelki-szellemi téren.

A lét fizikai síkján ember, állat, növény meg akar sokszorozódni, a szerelem fűti át minden mozdulatát. Szinte hallani, fűnek, fának, virágnak surrogó nesztét, amint növekszik szélteben hosszában; s buja tudatlanságában egyszercsak azon kapja magát, megérett. Gyümölcsöt hozott. A tojásból kibújnak a fiókák, egyesek már az első szárnyecsapásokkal próbálkoznak. A serdülőkorból lassan a felnőttkorba fordul az állatvilág is.

Zöldfarsang. Bolond világ, melynek tetőpontja Pünkösöd. A legényből férfi lesz, a leányból asszony, a pünkösdi király- ill. királyné-választás során. Megérett a gyermek. Itt a felnőtté válás ideje. Nemcsak a test vágyik erre a változásra, de a lélek és a szellem is. A civilizált világ is ebben az időben bocsájtja ki érettségi bizonyítvánnyal felruházva ifjait... A keresztény hagyományok szerint pedig ez a nap a bér márkózás-konfirmálás napja, melyben az ifjú az egyház teljes jogú, felnőtt tagjává válik. Beavatottá...

Mit jelent beavatottnak lenni? „A beavatás első foka a tanulás; a második fok: a látomás, az örök ember víziója; a harmadik fok: a részesedés.”

A tanítványok a beavatás első fokán Jézust hallgatták; tanultak. A második fok a Szentlélek általi (tűz)kereszttség, mely talán látomás, vízió (bizonyos szinten); ugyanakkor határkő, kapu, amelyen az öröklétbe

léptek. Ettől kezdve részesednek az Egyből. Ez a részesedés olyan, mint mikor az ember szomját oltja, magához veszi mindennapi kenyerét. Együtt él az ég madaraival, melyeket a Mennyei Atya táplál, nincs gondja a masnapra, mert az Isten jelenlétében él. Nincs se múltja, se jövője, csak a jelenvaló.

„Számukra a közösség alapja nem a faj, nyelv, nemzet, vér, hanem mind ennél mélyebb és elsődlegesebb: együtt vannak kezdettől fogva az isteni szellemben, összekötve az örök szálaival, megszentelve a Logos misztériumában.”

Pünkösödig a tanítványok csak hű kísérői Krisztusnak. Nem sokat értenek Jézus beszédeiből, lelkük valamit érez, hisznek vagy legalábbis szeretnének hinni az Istenemberben. A szellemük még sötét, de ezt Pünkösödkor a Szentlélek (vagy másképpen Szent Szellem) tűzével megvilágítja. Beavatottá, apostollá ekkor válnak, az Újszövetség szavaival „látóvá és hallóvá” lesznek. Kilépnek a nyílt térbe, ahol nem fontosak a földi javak, rokoni, baráti kapcsolatok, egyedül az Igazság-Logos és ennek megismertetése másokkal.

Vajon mi történik bennünk Pünkösödkor?

Csíksomlyón ezen a hajnalon a zarándokok a Somlyó hegy oldalában, a Salvator kápolna tövében várják a napfelkeltét. A tüzet, melyben látni vélik a Megváltót. A nagy várakozásban az ének, az imádság nem fogy ki ajkukról. Elrévülnek, s közben a hegy túloldalán lassan, vörösbe burkoltan megjelenik az áldott Nap első sugára. A buzgó ének és a csillogó szemek egyre növelik, szikrázóvá teszik, míg valóban megjelenik a ragyogó égitestben a várva várt, a Messiás.

Mindahányan látják, akik az Igazságot keresik és tiszta szívvel mennek a búcsúra. Aztán lelkükben hazaviszik a fényt a magyarlakta területekre, hogy ez a kis

reménysugár segítsen nekik a hétköznapiak fájdalmait, bosszúságait elviselni. Ahhoz, hogy életben maradjanak, szükségük van a tudatra: valami „nagy közösség” részei ők: „az abszolút, a valóságos, a meg- és feloldhatatlan: az ekklesiából” valók.

Az erdélyi magyarság legnagyobb ünnepe Pünkösöd. Ilyenkor – évszázadok óta – összegyűlnek Csíksomlyón, hogy megtisztuljanak újra és újra bűneiktől; hogy sorsuk javulásáért esedezzenek Babba Máriához, az Istenanyához, aki által az Atya a földre küldte a megtestesült Logost.

Gyalog jönnek ide csángók, székelyek, magyarok. A hosszú úton – a hagyomány szerint – böjtölnek, imádkoznak, énekelnek. A menet élén a zászló, a kereszt. Mintha a Golgotára mennének valamennyien. Saját keresztjét cipeli mindenki, hogy megérkezvén „meghaljon” s „feltámadjon” másnapra tisztán, erősen, új lélekkel kezdhesse az életet.

Minden mozdulatnak, szónak hagyománya van. Mélyen beleivódott az ünnep rituáléja a résztvevőkbe. Talán már ezzel a tudással születtek. Tudják, miért vannak ott a templomban, a hegyoldalban.

De mi – „Magyarból” jött magyarok – , mi tudjuk-e, hogy miért vagyunk itt?

Demonstrálni? Itt vagyunk ám mi is, nem feledkeztünk el rólatok, erdélyi testvérek!

Vagy a hagyományt megörökíteni a következő nemzedéknek? Ők is lássák, hogy – nini! – így nézett ki a Pünkösdi búcsú? Vagy unatkozó néprajzosok ötőrai teájához csemegének fogják felszolgálni az akkor már csak filmen létező „misztériumjátékot”? Úgy látszik, mindent megtesznek a fenti cél valóra váltásáért ügybuzgó, amatőr és profi fényképészek, filmesek. Saját fontosságuk üvegbúráként borul rájuk, s minden jószándékuk ellenére az élő kultuszt halottá teszik. A civilizáció technikai bravúrjaként celluloidszalagon lesz „örök” a hagyomány. Bármikor előkaphatjuk a fiókból, levetíthetjük, elemezhetjük. Mégis az egész halott lesz, hiányzik belőle a lélek, amely élővé varázsolja. Anyag lesz csupán. Matéria.

S vagyunk-e itt azért, hogy részesedjünk, itt és ezen a napon, évről évre?

Nyulassy

